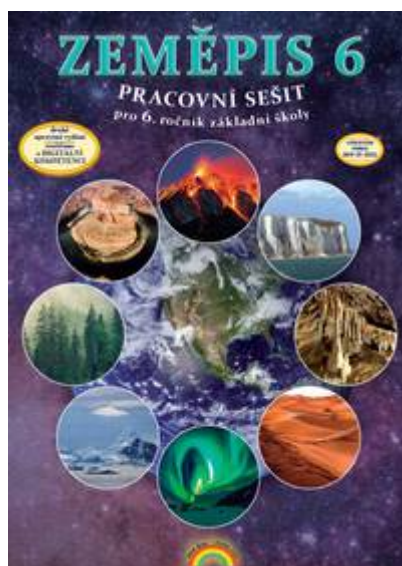

**KLÍČ KE CVIČENÍ
Z PRACOVNÍHO SEŠITU
ZEMĚPIS 6
(66-46)
2. VYDÁNÍ**

Nakladatelství Nová škola – DUHA

www.novaskoladuha.cz

Strana 4

1. velkého třesku, 13,8 miliardami, galaxie, Mléčná dráha, planetární soustava, sluneční, Slunce, 8, kamenné, plynné, Měsíc, proti, nesvítí, 4, nov, úplněk, příliv, odliv.
2. ANO; NE – Gravitační silou se všechna tělesa ve vesmíru vzájemně přitahují; NE – Hvězdy jsou obrovské žhavé koule skládající se z horkých plynů; ANO; NE – Čím větší má hvězda hmotnost, tím kratší má délku života.
3. 1) Merkur; 2) Venuše; 3) Země; 4) Mars; 5) Jupiter; 6) Saturn; 7) Uran; 8) Neptun.

Strana 5

5. 1. Jupiter, 2. Galaxie, 3. Pluto, 4. třesku, 5. Neptun, 6. ohon, 7. Merkur, 8. Mars; tajenka: Jitřenka; Venuši.
6. a) Velká medvědice; b) Lev; c) Blíženci; d) Pohár.
1. se otáčí, obíhá, proti, nesvítí, přivrácenou, prachem.
2. 1. nov; 2. první čtvrt; 3. úplněk; 4. poslední čtvrt.

Strana 6

1. kouli, oceány, pevnina, severní, jižní, zemská osa, 4, sever, jih, východ, západ, kompasu, buzoly, poledníky, délku, západní, východní, šířku, rovnoběžky, rovník, severní, jižní, souřadnicemi, GPS.
2. Indický, Severní ledový, Atlantský, Jižní, Tichý; největší oceán – Tichý, nejmenší oceán – Severní ledový. 3. Kontinent je velká část pevniny, kterou obklopuje oceán, zatímco světadíl je část pevniny se společným historickým a geografickým vývojem; tabulka kontinent: Afrika, Antarktida, Eurasie, Amerika, Austrálie a Oceánie; tabulka světadíl: Afrika, Evropa, Asie, Antarktida, Austrálie a Oceánie, Jižní Amerika, Severní Amerika.

Strana 7

4. 1. Afrika; 2. Asie; 3. Jižní Amerika; 4. Austrálie a Oceánie; 5. Antarktida; 6. Severní Amerika; 7. Evropa; A. Indický oceán; B. Atlantský oceán; C. Tichý oceán; D. Jižní oceán; E. Severní ledový oceán.
1. b) shora – severní pól, severní polární kruh, obratník Raka, rovník, obratník Kozoroha; c) nultý poledník, Londýnem.
2. a) kompas, Jakubova hůl, astroláb nebo astronomické mapy (hvězdná obloha)
- b) Hodiny vážily 250 kilogramů a nebylo možné je přenášet.

Strana 8

3. 1) Kanada, Jamajka; 2) Česká republika, Kuvajt; 3) Argentina, Chile; 4) Austrálie, Madagaskar.
4. 40° s. š., 4° z. d. – Evropa; Oslo – Evropa; 31° s. š., 35° v. d. – Asie; Quito – Jižní Amerika; 9° s. š., 38° v. d. – Afrika; Sydney – Austrálie a Oceánie; 21° s. š., 105° v. d. – Asie; Ottawa – Severní Amerika.
5. tajenka: zeměpisnou síť.
6. north, west, east, south; sever, jih, východ, západ.

Strana 9

8. a) severně, b) východně, c) západně, d) východně, e) jižně, f) severně.

9. 1E; 2C; 3F; 4A; 5G; 6D; 7B. tajenka: stupních.

10. a) Rio de Janeiro, b) New York, c) Sydney, d) Londýn.

Strana 10

Opakování I. a II. kapitoly:

1. c; 2. a; 3. b; 4. a; 5. b; 6. c; 7. 1C, 2E, 3B, 4A, 5D; 8. c; 9. a; 10. b; 11. a; 12. c; 13. b; 14. b; 15. c; 16. poledníky: zeměpisná délka, stejně dlouhé, Greenwich (Londýn), 0–180°, pomyslné polokružnice; rovnoběžky: zeměpisná šířka, různě dlouhé, rovník, obratníky, 0–90°, pomyslné kružnice.

Strana 11

1. plány, glóbusy, kartografové, zkreslení, měřítko, legendu, mapové značky, barvy, vrstevnice.

2. 1–c–C; 2–a–B; 3–b–A.

3. 4,5 km, 8 km, 6 km.

4. 1. a) Zanechávali na mapách bílá místa.

b) Současné mapy se odvodí se od map, které už existují. Mohou vzniknout také na základě původního mapování (terénní, snímky Země díky družicím nebo leteckému snímkování).

c) Papírové mapy slouží zejména tam, kde není signál. Papírové mapy slouží na delší trasy, když nám hrozí vybití baterie například v přístroji GPS.

Strana 12

1. a) Ze Štěchovic ke Svatojánským proudům.

b) Již svým natočením ukazují turisty cestu, kam se má dále vydat.

c) Slovensko, Brazílie. Chorvatsko, Mongolsko.

4. 1. legenda, 2. atlas, 3. kóty, 4. barvy, 5. družice, 6. vrstevnice; tajenka: glóbus.

Strana 13

5. a) Protože ze západu je sklon svahu nejméně strmý; b) tur. chata Barborka, běžecký lyžařský areál Praděd, rozhledna Praděd; c) 3 rozcestí; d) Bílá Opava; e) přes 90 metrů.

Strana 14

1. osy, 1 den, dne, noci, pólů, 1 rok, 365, 4, přestupný, roční období, obratníky, šířce, polární den, nultého, středoevropském, více, 180°, kalendář.

2. a) Velká Británie – Portugalsko – Island; Česká republika – Švédsko – Španělsko; Rumunsko – Finsko – Řecko.

3. a) června, slunovrat, nejdelší, Raka, severní, léto; b) 1.

Strana 15

4. a) Ze starověkého Egypta.

b) Mohlo to být způsobeno 12ti měsíčními cykly do roka, nebo faktem, že se číslo 12 dobře dělí (má více dělitelů). Číslo 12 se dá rovněž dobře spočítat na prstech (pouze články bez palce).

c) Starověcí Řekové.

6. ANO; NE – Při jarní rovnodennosti svítí Slunce kolmo na rovník; NE – Směrem k pólům se doba polárních dnů a nocí prodlužuje; ANO; NE – Letní čas je čas, který je posunutý o 1 hodinu dopředu.

7. A) a) Londýn; b) Praha; c) Moskva; d) Mexico City; e) Tokio; f) Sydney; B) Sydney.

8. b) Španělsko, e) Německo, g) Maďarsko, h) Polsko.

Strana 16

Opakování III. a IV. kapitoly:

1. c; 2. c; 3. a; 4. b; 5. a) velké měřítko, 1 : 50 000; b) střední měřítko, 1 : 500 000; c) malé měřítko, 1 : 1 500 000; 6. b; 7. a; 8. b; 9. c; 10. a) 22.00; b) 17.00; c) 9.00; d) 10.00; e) 14.00; f) 4.00; 11. a; 12. c; 13. b; 14. c.

Strana 17

1. kůra, plášť, jádro, litosféra, litosférických desek, pohybují, pohoří, zemětřesení, magma, erupci, sopky, zemětřesení, tsunami.

2. 1 – zemská kůra, 2 – svrchní plášť, 3 – spodní plášť, 4 – vnější jádro, 5 – vnitřní jádro.

3. NE – Pevninská kůra je dvojího typu – pevninská a oceánská; ANO; NE – Vnitřní zemské jádro je tvořeno těžkými prvky, např. železem a niklem; ANO.

4. 1. tichooceánská deska, 2. severoamerická deska, 3. jihoamerická deska, 4. africká deska, 5. antarktická deska, 6. euroasijská deska, 7. indicko-australská deska.

Strana 18

5. a) pohyb desek od sebe, b) pevninská deska proti pevninské desce, c) oceánská deska proti oceánské desce, d) oceánská deska proti pevninské desce.

2. 1 – magmatický krb, 2 – hlavní sopouch, 3 – vedlejší sopouch, 4 – sopečný kráter, 5 – láva, 6 – gejzír, 7 – sopečné bomby, 8 – sopečný popel a kouř, 9 – sopečný kužel.

Strana 19

3. magmatickém krbu, sopouchem, sopečná erupce, láva, tuhne, sopečný kráter, sopečný popel, sopečné bomby.

4. b) Hekla – Island, 1491 m n. m.; Etna – Itálie, 3323 m n. m.; Fuji – Japonsko, 3776 m n. m.; Vesuv – Itálie, 1281 m n. m.; Říp – Česká republika, 456 m n. m.; Krakatoa – Indonésie, 813 m n. m.; Cotopaxi – Ekvádor, 5897 m n. m.; Ruapehu – Nový Zéland, 2797 m n. m.; tajenka: Popocatepetl, ve státě Mexiko.

5. 1 – epicentrum, 2 – litosférický zlom, 3 – zemětřesné vlny, 4 – ohnisko (hypocentrum).

Strana 20

6. ANO; ANO; ANO; NE – Hypocentrum je místo vzniku zemětřesení pod zemským povrchem.

7. 1. ohnisko, 2. litosféra, 3. zlom, 4. jádro, 5. láva, 6. evakuace, 7. gejzír; tajenka: Himálaj.

8. 1. seismologie – věda zabývající se zemětřesením; epicentrum – místo na zemském povrchu nacházející se přímo nad ohniskem zemětřesení; tsunami – vlna vzniklá podmořským zemětřesením; ohnivý kruh – souvislý pás aktivních sopek při pobřeží Tichého oceánu.

9. a)

A. Oceánská deska se podsouvá pod kontinentální desku. Kontinentálně se deformuje a později se nahromaděné tlaky uvolní a vzniká zemětřesení.

B. Až 10 kilometrů do vnitrozemí.

C. státy: Indonésie, Thajsko, Srí Lanka, Indie, Keňa; ostrovy: Sumatra, Srí Lanka, Madagaskar

D. Na širém moři vlna postupuje v hluboké vodě.

b) Mezi současné systémy pro předpověď tsunami patří systémy včasného varování před zemětřesením (EEW) a pokročilé systémy využívající GPS signály k detekci vln. Japonsko kombinuje tato varování s evakuačními plány, které zahrnují sirény, veřejná ozvučení a evakuační trasy pro informování obyvatel a jejich rychlou evakuaci do bezpečí.

Strana 21

1. vnitřních, vnějších, utvářejí, litosférických desek, vrásnění, kerná činnost, voda, vítr, člověka, povrchové, výškové, sníženiny, krasové oblasti.

2. a) vrásnění (Himálaj/Andy/Kordillery), b) kerná činnost (Krkonoše, Hrubý Jeseník).

3. a) vítr, b) voda, c) voda, d) člověk, e) člověk, f) rostliny.

Strana 22

4. A–2, B–6, C–1, D–4, E–3, F–5.

1. 1. zlom, 2. sesuv, 3. soutěska, 4. útes, 5. hráz, 6. vodopád, 7. ledovec, 8. vrásnění, 9. duna, 10. vítr; tajenka: zvětrávání.

2. a) kaňon, b) horský hřeben, c) pánev, d) velehora.

Strana 23

3. vápenci, povrchové, podpovrchové, jeskyně, krasovými procesy, krápníky, propast, Macocha, Moravský kras.

4. a) 1 – stalaktit, 2 – stalagmit, 3 – stalagnát;

b)

a) Nejhlubší zatopená propast na světě.

b) Těsně nad hladinou je vrstva nedýchatelného oxidu uhličitého. Plyn dusík už od 30 metrů hloubky způsobuje opojení, které může skončit smrtí.

c) Při výstupu musí být několik dekompresních zastávek.

d) Propadání symbolizovalo bránu do podsvětí neboli vstup do říše mrtvých nebo do pekla. Má však také pozitivní význam, a to říše do lůna matky země nebo do země pomáhajících předků.

5. hornatina (300–600 m), pahorkatina (30–150 m), velehornatina (nad 600 m), rovina (0–30 m), vrchovina (150–300 m).

6. tajenka: vyvýšeniny.

Strana 24

Opakování V. a VI. kapitoly:

1. b; 2. b; 3. a; 4. c; 5. Obrovská vlna vznikající následkem podmořského zemětřesení; 6. a; 7. b; 8. c; 9. a; 10. vyvýšeniny: hora, hřeben, pahorek, vrch, velehora; sníženiny: úval, pánev, sedlo, soutěska, náhorní plošina, tabule, údolí; 11. b; 12. c; 13. c; 14. b.

Strana 25

1. vzduch, dusík, kyslík, uhlíčitý, život, teplotu, počasí, teplota, větru, pasáty, monzuny, tajfuny/hurikány, tornády, podnebí.

2. a) kroupy, b) sníh, c) jasno, d) oblačno, e) déšť, f) zataženo, g) mlha; tajenka: řasa, kupa, sloha.

3. teplota – teploměr – stupně Celsia; srážky – srážkoměr – milimetry; atmosférický tlak – barometr – hektopascaly; vítr – větroměr – metry za sekundu.

Strana 26

5. a) a) 1 – tlaková níže, 2 – nízký tlak; b) 1 – tlaková výše, 2 – vysoký tlak.

b) lehčí, stoupá, teplý, nižší, nízkého, studený, vyšší, vysokého.

1. a) vichřice, b) západní proudění, c) monzun, d) tornádo, e) hurikán.

2. 1. počasí, 2. kroupy, 3. vzduch, 4. ozon, 5. bezvětří, 6. oblak, 7. dusík; tajenka: podnebí.

3. polární (5), tropický (1), subtropický (2), subpolární (4), mírný (3);

4.

a) Teplé moře. Voda se musí ohřát na 26 °C, a to do hloubky asi 50 metrů. V atmosféře s přibývajícím nadmořskou výškou musí rychle klesat teplota vzduchu. Vzniknou mohutná bouřková oblaka. Shluky bouřek se říká tropická porucha. V centru musí klesat tlak. Oblaka se dávají do pohybu. Vzniká tropická deprese. Při rychlosti více než 119 km/h už mluvíme o hurikánu 1. Kategorie.

b) Hned několik rotujících pásů bouřkových oblaků. V oku hurikánu vzduch klesá k zemi a počasí je zde mnohem klidnější.

c) Přibývat.

Strana 27

1. vodní, dvě třetiny, oceány, soli, ledovce, pevném, půdní, toky, nádrže, přirozené, umělé, rybníky, oceánů, srážek, pevninu, života, povodeň.

2. po řádcích zleva: oceánská, v atmosféře; podpovrchová, povrchová; horské, pevninské, půdní, vodní nádrže; přirozené, veletok, potok, řeka; mokřad, přehrada.

3. a) moře, b) jezero, c) řeka, d) záliv, e) přehrada, f) rybník.

Strana 28

5. Mississippi – Severní Amerika; Amazonka – Jižní Amerika; Žlutá řeka – Asie; Kongo – Afrika; Volha – Evropa.

6. **tajenka:** hydrologie.

1. 1 – srážky nad oceánem, 2 – vypařování vody, 3 – srážky, 4 – vypařování vody, 5 – voda z řek teče do oceánu, 6 – část vody se vsakuje pod povrch Země.

Strana 29

2. ANO; NE – V horním toku teče voda rychleji než v dolním; NE – Množství vody, které proteče místem koryta za 1 s, se nazývá průtok; ANO; NE – Území ČR patří ke třem úmořím – Severnímu, Baltskému a Černému.

3. A – horní tok, B – dolní tok, C – podzemní voda, D – rozvodnice, 1 – hlavní tok, 2 – pravý přítok, 3 – levý přítok, 4 – propustné horniny, 5 – nepropustné horniny.

4.

a) Strach z povodní, prostor pro výstavbu a odvodnění zemědělských pozemků.

b) Zmizely zásobárny vody. Voda v naší krajině zůstávala déle.

c) Náprava této chyby není jednoduchá a potrvá pravděpodobně několik generací, než ji napravíme.

5. 1. pramen, 2. mokřad, 3. Vltava, 4. záliv, 5. pobřeží, 6. studna, 7. užitková, 8. říčka; **tajenka:** Amazonka.

6. osobní doklady, peníze, léky, mobil, náhradní oblečení, věci k přespání, pitná voda a jídlo na 3 dny a další.

Strana 30

Opakování VII. A VIII. kapitoly:

1. b; 2. a; 3. b; 4. a; 5. Teplý vzduch je lehčí než studený, proto stoupá vzhůru. V místě, kde teplý vzduch stoupá vzhůru, je tlak nižší, vzniká tu oblast nízkého tlaku vzduchu. Naopak tam, kde klesá studený vzduch, je tlak vyšší, vzniká tu oblast vysokého tlaku vzduchu; 6. c; 7. c; 8. b; 9. b; 10. 1A, 2C, 3B, 4E, 5D, 11. 1C, 2E, 3B, 4A, 5D; 12. b; 13. a; 14. b; 15. a.

Strana 31

1. půdní, Půda, zvětvávání, půdotvorní, horizontů, humus, minerální, matečná hornina, typy, černozem, podzol, erozí, chránit.

2. A – humusový horizont, B – minerální horizont, C – matečná hornina.

3. a) hnědozem; b) černozem.

4. NE – Půda vzniká zvětváváním hornin; ANO; ANO; ANO; ANO.

5. Správnou orbu znázorňuje fotografie 1 – po vrstevnici – protože při orbě po spádnicí dochází k erozi.

Strana 32

1. živý, organizmy, biomy, podnebných, deštný, savana, poušť, subtropická, mírného, stepi, listnaté, tajga, tundra, polární pustina, nadmořskou, výškové, teplota, slanost.

2. 1 – c – polární pustiny, 2 – f – step, 3 – d – poušť a polopoušť, 4 – g – tundra, 5 – e – tropický deštný les, 6 – a – savana, 7 – b – tajga.

Strana 33

1. ara, gorila, orangutan, jaguár, anakonda, kajman.

2. 1 – bylinné patro, 2 – keřové patro, 3 – spodní stromové patro, 4 – střední stromové patro, 5 – horní stromové patro.

3. vypalování, pěstování palmy olejné, těžba vzácných dřevin.

4. 1 – kobra, 2 – žirafa, 3 – slon, 4 – zebra, 5 – gepard, 6 – buvol; **tajenka:** baobab.

5. a)

A. Vypalování lesa se děje kvůli zemědělské půdě a pěstování palmy olejné kvůli jejímu oleji.

B. Vypalování krajiny ohrožuje místní obyvatele, protože mohou vznikat kalamitní lesní požáry. S příchodem olejních plantáží se většina obyvatel nemůže věnovat zemědělství. Velké zahraniční společnosti zabírají pozemky lokálních farmářů. Velkým problémem je také chemické znečištění (úhyb ryb, kožní onemocnění kontaminovanou vodou).

b) Například jsou to oleje a tuky, čokoládové produkty, cukrovinky a sušenky, cereální výrobky a křupinky, kosmetika, svíčky, léčiva apod.

c) Vyhlášení větší plochy chráněných území, zvýšení stupně ochrany pro živočichy, přísnější tresty za zabití živočicha apod.

Strana 34

6. Amazonky, Jižní Americe, teplé, vlhké, bylinné, v korunách stromů, jsou, těžbou dřevin.

7. 1 – Atacama; 2 – Sahara, 3 – Taklamakan, 4 – Arabská poušť, 5 – Kalahari, 6 – Viktoriina poušť.

8. 1 – fenek – noční tvor, jeho velké uši odvádějí přebytečné teplo a ztrácí jen minimum vody; 2 – velbloud – má zásobárnu vody v tělních tkáních (přímo v hrbu má tuk) Má dlouhé řasy a uzavíratelné nozdry, které ho chrání před pískem; 3 – kaktus – místo listů má ochranné ostny, které také snižují výpar vody, zelené stonky provádějí fotosyntézu místo listů, umí ukládat vodu v dužnatých pletivech a jeho kořeny jsou rozsáhlé, ale mělké, aby zachytily každou kapku deště.

9. 1D, 2C, 3A, 4B.

10. citron, mandarinka, jablko, olivy, banán.

Strana 35

1. 1 – jelen, 2 – rosomák, 3 – los, 4 – jezevec, 5 – medvěd, 6 – prase divoké; **podtržené:** 1, 4, 6.

2. a) listnatý a smíšený les, tajga, step; b) listnatý a smíšený les; step – ano – hadcová step (Mohelno), tajga – ano (Ralsko).

3. 1. pšenice, 2. puma, 3. černozemě, 4. sup, 5. tráva; **tajenka:** pampa, prairie.

Strana 36

4. ANO; NE – Pro tajgu jsou typické dlouhé a velmi studené zimy; NE – Jehličnaté stromy jsou odolnější proti mrazu než listnaté; ANO; NE – Srážky v tajze jsou slabé.

5. teplot, srážek, les, travní, černozemě, obilniny, indiány, Severní.

1. a) liška polární, sovice sněžná, sob polární; b) mění svou srst.

2. severní, studené, suché, -60°, studená, krátká, je, není, nízkého, pólů, Antarktida, Arktida, chudá, silné.

Strana 37

3. a) medvěd lední, b) tučňák, c) tuleň, d) mrož; **modře podtržené:** a), c), d), **červeně podtržené:** b).

4. a) na severní polokouli; b) tropický deštný les; c) Amazonský deštný prales v Jižní Americe; d) Evropa – listnatý a smíšený les, Austrálie – poušť a polopoušť; e) rozšiřovat se bude step a poušť a polopoušť, naopak mizet bude polární pustina a tropický deštný les.

1. a)

A. Genetické inženýrství a ochrana před teplem. Program IVFCoral na podporu rozmnožování. Vývoj podmořského robota RangerBot na ochranu korálů.

B. Protože se voda otepluje.

b) Klimatická změna ve smyslu stálého zvyšování teploty vzduchu i teploty světového oceánu znamená, že se nadměrně otepluje přirozené prostředí, ve kterém korály žijí, a proto se nedaří jejich přirozená reprodukce a odumírají. Přispívá tomu spalování fosilních paliv a vypouštění skleníkových plynů v rámci průmyslu, zemědělství, autodopravy, lodní dopravy apod. Každý z nás může přispět ke zpomalení klimatické změny zodpovědným, šetrným a udržitelným životním stylem. Například namísto každodenní jízdy vlastním autem můžeme využívat MHD.

2. 1 – žralok, 2 – delfín, 3 – plejtvák, 4 – klaun očkátý, 5 – kosatka, 6 – medúza.

Strana 38

1. b; 2. c; 3. b; 4. b; 5. tropický pás – tropický deštný les, savana, mírný pás – step, tajga, smíšený a listnatý les; polární pás – polární pustina; 6. c; 7. a; 8. a; 9. c; 10. a) tučňák – polární pustiny; b) jezevec – smíšené a listnaté lesy; c) velbloud – pouště; d) gorila – tropické deštné lesy; e) zebra – savany; f) bizon – stepi; g) liška polární – tundra; h) medvěd hnědý – tajga.

Strana 39

1. 1 – Merkur (kamenná), 2 – Venuše (kamenná), 3 – Země (kamenná), 4 – Mars (kamenná), 5 – Jupiter (plynná), 6 – Saturn (plynná), 7 – Uran (plynná), 8 – Neptun (plynná).

2. a) kometa – 1; b) Slunce – 3; c) Mléčná dráha – 4; d) Měsíc – 2.

3. 1 – Afrika, 2 – Asie, 3 – Jižní Amerika, 4 – Austrálie a Oceánie, 5 – Antarktida, 6 – Severní Amerika, 7 – Evropa, A – Indický oceán, B – Atlantský oceán, C – Tichý oceán, D – Jižní oceán, E – Severní ledový oceán.

Strana 40

4. a) A – poledníky, B – rovnoběžky; b) rovnoběžky: severní polokoule, zeměpisná šířka, obratníky, 0–90°; poledníky: západní polokoule, zeměpisná délka, pomyslné polokružnice.

5. a) velké měřítko, b) střední měřítko, c) malé měřítko.

6. 1 – vnitřní jádro, 2 – vnější jádro, 3 – spodní plášť, 4 – svrchní plášť, 5 – zemská kůra.

Strana 41

7. 1 – magmatický krb, 2 – hlavní sopouch, 3 – vedlejší sopouch, 4 – sopečný kráter, 5 – láva, 6 – gejzír, 7 – sopečné bomby, 8 – sopečný popel a kouř, 9 – sopečný kužel.

8. a) vnitřní: vrásnění, kerná činnost, sopečná činnost; vnější: voda, rostliny, činnost člověka, teplota, vítr; b) 1. kerná činnost, 2. vrásnění, 3. voda, 4. vítr.

9. 1 – rovina – druhá fotografie – c); 2 pahorkatina – pátá fotografie – a); vrchovina – fotografie – e); hornatina – první fotografie – b); 5 – velehornatina – třetí fotografie – d).

Strana 42

10. ve stupních Celsia, oblaků, pasáty, menší, dlouhodobý.

11. 1 – c); 2 – b); 3 – e); 4 – d); 5 – a).

12. 1 – kroupy, 2 – déšť, 3 – sníh, 4 – zataženo, 5 – jasno, 6 – oblačno, 7 – polojasno, 8 – mlha.

13. a) vodní nádrže; b) vodní toky; c) umělé; d) řeka; e) veletok; f) jezero; g) rybník.

Strana 43

14. 1 – mokřad, 2 – oceán, 3 – řeka, 4 – záliv, 5 – potok, 6 – rybník, 7 – ledovec, 8 – jezero.

15. 1 – hnědozem; 2 – černozem; 3 – podzol.

16. 1 – polární pustina, 2 – savana, 3 – step, 4 – subtropická krajina, 5 – listnaté a smíšené lesy, 6 – tropický deštný les, 7 – tajga, 8 – poušť a polopoušť.